

ve středověku nezabránily zločinnosti ani v té míře, jako naše tresty na svobodě, že zrušení trestu smrti v různých státech nemělo obávaných následků, že na př. ve Švýcarsku nelze pozorovati rozdíl mezi kantony, kde je trest smrti odstraněn a ostatními. Že by dvě popravy r. 1923 v Čechách byly přispěly k zmenšení počtu vražd, sotva bude možno tvrditi. Zločinec, který necítí odporu proti činům tak brutálním, jako byly nedávné vraždy, vsadí i vlastní život, tím spíše, doufá-li, že nebude vypátrán. Nemá-li trest smrti valné odstrašující síly, byla by možna diskuse toliko o tom, je-li vhodnější vyloučiti zločince ze společnosti doživotním uvězněním či popravou. Možnost justiční vraždy trestem smrti a citové i mravní momenty proti tomuto způsobu trestu uplatňované vedou spíše k řešení prvnímu, kterým možno dosáhnouti účelu (eliminace) stejně dokonale, byť i za cenu doživotního živoření vězně a nákladů na jeho uvěznění.

Kriminologické vzdělání orgánů trestního soudnictví. Nutnost kriminologického školení trestních soudců i jiných orgánů trestního soudnictví byla u nás v poslední době častěji připomenuta, při úvahách o chystané reformě trestního práva, i při jiných příležitostech. Je pozoruhodno, že nezbytnost hlubší průpravy kriminologické zdůrazňují sami trestní soudcové (srov. Soudcovské listy, str. 79). Stoupenci reformy trestního práva byli si ode dávna dobře vědomi, že zdar reformních snah závisí v přední řadě na zdatnosti a průpravě osob, které budou nové trestní právo uváděti v život. Při tom bylo jasno, že obtíž při provádění nových předpisů nebude tak v otázkách výkladu právního pravidla jako v průvodních prostředcích, tedy spíše v otázkách skutkových než v úvahách právních. Proto stoupenci reformy propagovali specialisaci trestních a civilních soudců, jichž úkoly jsou zcela různé, a doporučovali, aby budoucí orgány trestního soudnictví byly školeny v t. zv. pomocných naukách trestního práva. V praxi konaly se pokusy s několikaměsíčními kursy pro praktické kriminalisty; nejstarší zařízení toho druhu jsou Grossův ústav ve Štyrském Hradci a Ferriho v Římě (1912). Když po světové válce přiblížilo se uskutečnění reformy trestního práva ve velké části evropských států, byly zakládány takové ústavy i jinde (v Bruselu, ve Vídni, v Paříži). Přednášky specialistů o soudní a kriminální psychologii měly učiti, jak hodnotiti svědeckou výpověď a oceniti povahové vlastnosti obviněného, jež jsou (v novodobém trestním právu tak významné, kriminální etiologie, kriminální statistika poučovaly o příčinách a pohybu zločinnosti,

v ě z e ň s k á n a u k a měla podati znalost opatření, k němuž soudce odsuzuje, základy ostatních t. zv. p o m o c n ý c h n a u k t r e s t n í h o p r á v a (soudního lékařství, soudní chemie, kriminalistiky v užším smyslu slova, grafologie) poskytovaly přehled poznatků, jichž pomoci moderní trestní soudnictví často vyhledává. Tak snaží se ústavy poskytnouti praktickým kriminalistům základní znalosti, na nichž by mohli pak v praktické činnosti bezpečně budovati. Také u nás se podobné zařízení připravuje. Již výnosem ministerstva spravedlnosti z 19. ledna 1924 č. 58.764/23 (Věstník min. sprav. č. 3 z r. 1924) bylo zřízeno u zemského trestního soudu v Praze pro obvod celé republiky kriminalistické museum a kriminální archiv. Jejich úkolem bylo sbíratí materiál pro budoucí kriminologický ústav při právnické fakultě Karlovy university v Praze; dovídáme se, že tento ústav, nedávno ministerstvem školství v dohodě s ministerstvem vnitra a spravedlnosti zřízený, zahájí činnost zimním semestrem školního roku 1926/27, vzhledem k chystané reformně trestního práva právě včas.

Stávka anglických horníků provázená pokusem o generální stávku upoutala pozornost veřejnosti, hlavně obrovským počtem zápasícího dělnictva a technickým národohospodářům poskytla vhodnou příležitost k analýze jádra celého problému. »N o v á P r á c e«, náš jediný časopis pro ekonomické řízení práce, v čísle 11. roč. VIII. věnuje této otázce redakční článek, jenž klade důraz na to, že jádrem problému jest otázka uhlí samého. List se táže, je-li v h o d n o a o r g a n i s a č n ě z d r á v o d o b ý v a t i u h l í p r o s t ě j e n n a p a l i v o, a d o s p í v á k n á z o r u, ž e n i k o l i, ž e v d o b ě, k d y s e t o l i k k l a d e d ů r a z n a ú s p o r n é t o p e n í, n a h o j n é v y u ž í t í v o d n í c h s í l, j e s t n a o p a k t ř e b a e l e k t r i s a c e, z h o s p o d á r n ě n í v ý r o b y u h e l n é, j e ž p ř e d p o k l á d á r a c i o n e l n í v y u ž í t í u h l í j a k o s u r o v i n y c h e m i c k é. V článku »Fordův dělník« z pera p. J. S u c h á n k a, který jest členem studijní výpravy, pracující ve Fordových závodech, popisuje autor práci a dělníka Fordova. — Další článek jest přednáška ing. Stan. Š p a č k a: »Ekonomisace výroby ve Spojených Státech se zřetelem k cukrovarnictví«, přednesená na valné hromadě Východočeského spolku cukrovarnického. Příloha »Obchod« má tyto články: J. Veselý: Normalisace účtů, J. Poláček: Reklama v krizi, krise v reklamě, další část větší práce: Návod pro stenografky a sekretářky a několik jiných dobrých zpráv i postřehů. Roční předplatné Kč 50.—, za 24 čísel. Jednotl. číslo Kč 2.50. Časopis tento doporučujeme pozornosti čtenářů.